

COMISSIÓ CIUTADANA:
CALDES D'ESTRAC, 800
ANYS D'HISTÒRIA

#Caldes800Anys

Organitza:

Ajuntament de
Caldes d'Estrac

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura
Arxiu Comarcal del Maresme

Col·labora:

palau FUNDACIÓ PALAU
CENTRE D'ART
Caldes d'Estrac

Caldes d'Estrac

1219 - 2019
800
ANYS

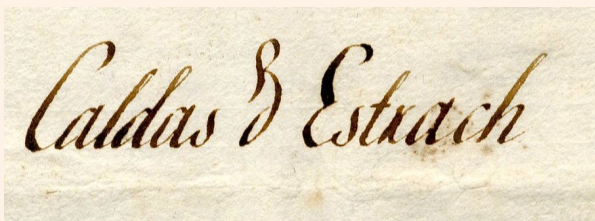
D'HISTÒRIA

800 anys i alguns dies més, són els que han transcorregut des que el **9 de juliol de 1219 es va fundar Caldes**. Els senyors del castell de Mata, Guilleuma de Castellvell i el seu fill, Guillem de Montcada, propietaris de tot el territori comprès entre les rieres de Caldes i Argentona, van separar de les seves possessions, la part corresponent al que avui en diríem Dalt de Caldes, i la van cedir al ciutadà barceloní **Pere Grony** per a que pogués construir un asil o casa de repòs per a malats i pelegrins, aprofitant l'aigua termal que hi havia, tal com havia fet a Martorell, Santa Coloma de Gramenet o a la pròpia Santa Maria del Mar de Barcelona.

Des del primer moment, Caldes va tenir una característica diferent a la dels que després van ser pobles veïns. El seu territori i els que hi vivien, eren un "alou", una "quadra", la qual cosa vol dir que era pràcticament independent. No tenien més senyor que el seu, normalment el rector i per tant, tenien vida pròpia. "Qui té un alou, té un imperi" es deia en aquella època.

Al principi, no hi vivia gaire gent. Només els pocs servents de l'asil i uns quants pagesos que cuidaven els camps del costat, tots cedits pels seus propietaris, ja des del mateix 1219. Per exemple, **Guillem d'Horta**, donà els de l'altre costat de la riera, fins al **Turó dels Encantats**, i Guillem de Palaciolo (Palafolls), Pons de Montpalau i Guillem Subirà, altres camps del mateix turó de Caldes. En conjunt, poca cosa, però suficient per a poder parlar de poblament.

Sobre les persones que atendien l'asil, s'ha de dir que no pertanyien a cap orde militar. Eren, com **Pere Grony**, ciutadans que compartien l'esperit de sacrifici i voluntat de servei. L'any 1230, el **Bisbe de Barcelona** va consagrar la capella que estaven fent, també d'escassa dimensió (uns 6x4m), però que de seguida van abandonar. Trenta anys més tard, ja no hi eren, però sí la capella que amb els anys es va convertir en l'actual església.

Durant aquells primers anys (1305), de tant en tant s'hi feia missa i s'oficiaven enterraments. Ho feia un capellà, **Mn. Bartomeu Bregat** que també es cuidava dels altars de Llanereres, on de fet, vivia. L'any 1379, a la vista del creixement del poble, el capellà, **Mn. Francesc Fruitós** ja s'hi va instal·lar i va començar a administrar la Parròquia. **Just fa 640 anys.**

Malgrat la poca gent i l'escassa dimensió, l'aigua termal sí que va cridar l'atenció a més d'un, en aquells temps (**segles XIII i XIV**) de penúria i de successives epidèmies de la pesta negra. Tant és així, que el 1312, el rei català, Jaume II, va venir a banyar-s'hi, buscant remei i protecció

ahora. S'hi va estar dues quinzenes (agost i setembre), sojornant a l'anomenada "Casa del Rei" que prèviament havia manat construir.

El 1318, va ser la seva esposa, la **reina Maria de Lusignan** que estava malalta, la que també va venir a prendre les aigües. Quan va empitjorar, va seguir prenent-les, al seu palau de Barcelona que va fer reformar expressament. Cada dia, li portaven l'aigua des de Caldes, fins que el 1322 va morir.

Cap a l'any **1335**, un altre rei català, **Alfons III, el Benigne**, també va estar unes quantes setmanes a la "Casa del Rei". Eren temps difícils, la pesta negra predominava i els que podien, com els reis, provaven d'evadir-la, prenent les aigües termals.

Després, la Casa caigué en desús i al cap de poc temps, esdevingué d'ús públic. La gent, a part de banyar-s'hi i rentar la roba, hi plomava pollastres, hi netejava ventresca d'animals, etc., sense que el rector, responsable de tot el poble, ho pogués impedir.

Per això, el **rei Joan I** va intentar resoldre-ho i al 1394, va dictar una ordre molt severa per a preservar les instal·lacions, però la veritat és que no se l'hi va fer massa cas, perquè només dos anys més tard, el dit rector, tip d'aquests problemes, va vendre tot Caldes ("Casa del Rei" i aigües incloses) a la ciutat de Barcelona pel preu de dos maravedís alfonsins.

Text: Albert Batlle

